

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 5.4.2018.
SWD(2018) 87 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2004/37/EZ o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu

{COM(2018) 171 final} - {SWD(2018) 88 final}

Sažetak
Procjena učinka novog Prijedloga o izmjeni priloga Direktivi 2004/37/EZ o karcinogenim i mutagenim tvarima.
A. Potreba za djelovanjem
Zašto? O kakvom je problemu riječ?
Izloženost karcinogenim i mutagenim tvarima na radnom mjestu može prouzročiti rak, glavni zdravstveni problem povezan s radom u EU 28, ali i druge važne zdravstvene probleme koji nisu povezani s rakom. Kako bi pridonio zaštiti radnika od takvih rizika, EU je donio Direktivu 2004/37/EZ o karcinogenim i mutagenim tvarima. Njome se utvrđuju zahtjevi za uklanjanje ili smanjenje izloženosti radnika u tom području, uključujući granične vrijednosti za profesionalnu izloženost. Međutim, tu je direktivu potrebno redovito ažurirati na temelju dostupnih informacija, uključujući znanstvene i tehničke podatke. Predložena su dva zakonodavna prijedloga o ažuriranju Direktive, COM(2016)248 i COM(2017) 11, koji zajedno obuhvaćaju 20 karcinogenih tvari. Suzakonodavci su već donijeli prvu izmjenu, Direktivu (EU) 2017/2398. Ova procjena učinka priložena je trećem prijedlogu i obuhvaća pet kemijskih tvari kojima je na svojim radnim mjestima izloženo oko milijun radnika.
Što se nastoji postići ovom inicijativom?
Inicijativa ima tri konkretna cilja: • smanjiti profesionalnu izloženost karcinogenim i mutagenim tvarima u Europskoj uniji, • povećati učinkovitost okvira EU-a njegovim ažuriranjem na temelju znanstvenog stručnog znanja, • postići uravnoteženiju zaštitu radnika od karcinogenih tvari u cijelom EU-u, istodobno osiguravajući veću jasnoću i ravnopravne uvjete za sve gospodarske subjekte.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a?
Utvrđivanjem novih ili revidiranjem postojećih graničnih vrijednosti za profesionalnu izloženost u Prilogu III. Direktivi osigurat će se veća jasnoća za poslodavce i provedbena tijela te tako olakšati i poboljšati usklađenost s odredbama Direktive i njihova provedba, a time i zaštita radnika. Smanjivanjem postojećih nacionalnih graničnih vrijednosti za profesionalnu izloženost ili utvrđivanjem vrijednosti u slučajevima u kojima ih nema, EU može pridonijeti dodatnom unaprjeđenju minimalne zaštite za sve radnike iz EU-a u tom području i uspostavi ravnopravnih uvjeta za sva poduzeća u EU-u. Države članice ne mogu samostalnim djelovanjem riješiti te probleme, iz čega proizlazi da je za postizanje tog cilja potrebno djelovanje na razini EU-a, što je u skladu s člankom 5. stavkom 3. UEU-a.

B. Rješenja
Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije politika razmatrale? Daje li se prednost određenoj opciji? Zašto?
Za predmetne karcinogene tvari razmatrano je i odbačeno više opcija. Na primjer, njihova zabrana na radnom mjestu ocijenjena je neproporcionalnom, a ni nezakonodavne smjernice ni samoregulacija ne bi mogli bitno pridonijeti rješavanju utvrđenih problema. Prijedlozi za zakonodavne opcije za pet karcinogenih tvari (granične vrijednosti za profesionalnu izloženost iz Priloga III.) utemeljeni su na zaključcima rasprava sa znanstvenicima, poslodavcima, radnicima i predstavnicima država članica. Za većinu karcinogenih tvari ispitane su strože i manje stroge opcije. U relevantnim slučajevima smatra se da su odabrane opcije komplementarne i da donose dodanu vrijednost s obzirom na postojeće mjere u okviru Uredbe REACH. Pravna sigurnost za dionike najbolje se može osigurati jasnim popisivanjem kemijskih tvari u okviru Direktive zajedno s graničnim vrijednostima za profesionalnu izloženost koje omogućuju upravljanje rizikom od profesionalne izloženosti karcinogenim kemijskim tvarima.
Tko podržava koju opciju?
Socijalni partneri i države članice zastupljeni u Savjetodavnom odboru za sigurnost i zdravlje na radu podržavaju sve odabrane opcije. Kako bi se ublažile tehničke ili gospodarske poteškoće za poslodavce, predviđaju se prijelazna razdoblja za dvije skupine tvari (kadmij i njegovi anorganski spojevi, berilij i anorganski spojevi s berilijem) za sve sektore te za jednu skupinu tvari (arsenska kiselina i njezine soli, anorganski spojevi arsena) za sektor taljenja bakra.

C. Učinci najpoželjnije opcije
Koje su koristi najpoželjnije opcije? Koristi najpoželjnije opcije bit će povećana razina zaštite za više od 1 000 000 radnika u EU-u te sprječavanje više od 22 000 slučajeva bolesti povezanih s radom. Stoga će dovesti do bolje kvalitete života za radnike i njihove obitelji te smanjenja izravnih i neizravnih zdravstvenih troškova pojedinaca. Sustavi socijalne sigurnosti imat će koristi od smanjenja troškova liječenja i troškova povezanih s neaktivnošću/ranim umirovljenjima i naknadama za profesionalne bolesti. Poslodavci bi trebali imati koristi od manjeg izostajanja s posla i smanjenih gubitaka produktivnosti. Konačno, utvrđivanje graničnih vrijednosti za profesionalnu izloženost za cijeli EU osigurat će veću jasnoću za poslodavce i provedbena tijela. Studija provedena u ime Komisije pokazala je da su najveće očekivane prednosti za različite dionike sljedeće: od uvođenja granične vrijednosti za profesionalnu izloženost formaldehidu, za radnike od 1 do 5 milijardi EUR te 181 milijun EUR za uprave, a od uvođenja granične vrijednosti za profesionalnu izloženost beriliju 15 milijuna EUR za poduzeća.
Koji su troškovi najpoželjnije opcije? U slučaju nekih karcinogenih tvari najpoželjnija opcija uključivat će operativne troškove za poduzeća koja će morati uvesti dodatne zaštitne i preventivne mjere. To će posebno vrijediti u slučaju formaldehida te kadmija i njegovih anorganskih spojeva, gdje se procjenjuje da će ukupni troškovi odabrane opcije za industriju tijekom razdoblja od 60 godina iznositi 1,72 milijarde EUR za formaldehid i 447 milijuna EUR za kadmij. Međutim, broj poduzeća na koje se odnose mjere povezane s formaldehidom vrlo je visok, a kad je riječ o kadmiju, posljedice bi osjetila prvenstveno velika poduzeća. Stoga se očekuje da će u relativnom smislu troškovi za pojedino poduzeće za obje te tvari biti umjereni. Paket najpoželjnijih opcija ne podrazumijeva uvođenje dodatnih obveza informiranja ni povećanje administrativnog opterećenja poduzeća niti je vjerojatno da će zbog njega nastati znatni troškovi zaštite okoliša.
Kakav će učinak biti na poduzeća, MSP-ove i mikropoduzeća? Kad je riječ o spojevima kadmija i arsena, MSP-ovi nisu znatno zastupljeni u relevantnim industrijama, što nije slučaj s berilijem, formaldehidom i 4,4'-metilen-bis(2-kloroanilinom) (MOCA). Analiza pokazuje da su troškovi koje će MSP-ovi snositi prihvatljivi za predmetna poduzeća. Predviđa se da će najveće troškove snositi MSP-ovi koji upotrebljavaju formaldehid i berilij, a posebno ona poduzeća koja još nisu uložila u zaštitu radnika zatvorenim sustavima ili zamjenom. Međutim, troškovi za MSP-ove i dalje iznose manje od 1 % njihova prometa te se ne očekuje da će predložene granične vrijednosti za profesionalnu izloženost dovesti do zatvaranja određenih MSP-ova ni učinaka na zapošljavanje. .
Hoće li to znatno utjecati na nacionalne proračune i uprave? Provedbena tijela mogla bi imati dodatne administrativne troškove i troškove provedbe. Međutim, ne očekuje se da će ti troškovi biti znatni. Utvrđivanjem graničnih vrijednosti za profesionalnu izloženost na razini EU-a istodobno će se pridonijeti smanjenju troškova za njihov razvoj na nacionalnoj razini. Odabrana opcija trebala bi pridonijeti i smanjenju financijskih gubitaka sustava socijalne sigurnosti i zdravstvene zaštite države članice jer se njome sprječava nastanak bolesti.
Hoće li biti drugih bitnih učinaka? Odabrane opcije imale bi pozitivan učinak na tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu jer bi smanjile konkurentske razlike među poduzećima koja posluju u državama članicama, a imaju različite nacionalne granične vrijednosti za profesionalnu izloženost. Odabrane opcije ne bi trebale imati znatan utjecaj na vanjsku konkurentnost poduzeća iz EU-a. U većini slučajeva odabrane opcije ne prelaze niži raspon istovrijednih mjera koje se primjenjuju u zemljama koje nisu članice EU-a, što znači da su te mjere ostvarive, da odražavaju dobre prakse koje se primjenjuju te da su relativno ambiciozne u toj mjeri da bi mogle prerasti u visoke standarde zaštite radnika na međunarodnoj razini. Učinak na temeljna prava je pozitivan, posebno u odnosu na članak 2. (pravo na život) i članak 31. (poštenu i pravični radni uvjeti kojima se čuvaju zdravlje, sigurnost i dostojanstvo).

D. Daljnje mjere
Kad će se ta politika preispitati? Učinkovitost predložene revizije Direktive o karcinogenim i mutagenim tvarima mjerila bi se u okviru evaluacije okvira EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu, kako je predviđeno člankom 17.a Direktive 89/391/EEZ. Sljedeća evaluacija mogla bi obuhvatiti razdoblje od 2017. do 2022.

